

ГОДИШЕН ДОКЛАД
2019

СДРУЖЕНИЕ ЗА
СПОДЕЛЕНО УЧЕНЕ

Всяко дете заслужава
да получи подкрепа,
за да порасне отговорно
към себе си, към другите
и към заобикалящия ни свят.

ОТ ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР

Да се обобщи 2019 г. е трудна задача – изводи, провали, постижения и планове като че ли са едно и също, силно примесени с издръжливост. Ако трябва да използвам една дума, ще е точно тази - издръжливост, но, всъщност, думата, която ми е най-важна за 2019 г. е „благодаря“. Благодарна съм на приятелите, колегите и семейството си за подкрепата, топлината и вярата.

Изминалата година беше трудна за Центъра, толкова предизвикателна, че вече няма център за приобщаващо образование, а сдружение за споделено учене ЕЛА. Сменихме името си и се разделихме със скъпи колеги, но не сме сменили същността си. А тя е да помагаме, споделяме и подкрепяме.

Когато живеем в несигурност живеем без знания, които са ни били ключови досега, без планове и, най-вече, без контрол. Това са трудни времена, в които учим много неща за себе си и за другите, и не всички са приятни. Поемаме отговорност и започваме бавно да свикваме с почти непоносимото неудобство на несигурността. И ставаме покреативни и по-солидарни. Поне така се случи при нас, в сдружението, в което споделяме ученето.

Удивително е колко много неща успяхме да постигнем за една година и колко промени успяхме да приемем. Получихме ценна международна награда за програмата си „Едно училище за всички“, успешно проведохме лагер за 130 деца, издадохме книга, купихме училище и започнахме да го превръщаме в зелен образователен център..

Беше една учебна, възпитаваша година, научихме много, станахме по-издръжливи, по-умни и се надявам 2020 г. и следващото десетилетие да ни донесат много удовлетворение и радост. На всички ни.

КОИ СМЕ НИЕ

Сдружение за споделено учене ЕЛА е организация, която подкрепя развитието на децата повече от 20 години.

Като *Save the Children UK – Bulgaria Programme* (1997 - 2007) търсихме алтернативи на институционализирането на деца и подтикнахме правителството да предприеме мерки за закриването на т. нар. “голове за деца”.

Като *Център за приобщаващо образование* (2007-2019) наложихме приобщаващата среда като ценност и споделена отговорност в българското училище.

Сега фокусираме усилията си в подкрепата на деца и млади хора в тяхното учене и търсене на собствен път. Също така работим с училища, родители и учители, които осъзнато подкрепят децата в изграждането на социалните и емоционалните им умения.

КАК МИСЛИМ

Ние вярваме, че всяко дете трябва да бъде прието и ценено, и заслужава да получи подкрепа, за да порасне отговорно към себе си, към другите и към заобикалящия ни свят.

Днес е важно всяко дете да мисли критично, да се свързва със себе си, с другите и с обкръжаващата го среда. Да осъзнае по свой начин целостта на живия свят около нас и своето място в него. С други думи, светът има нужда от осъзнати и отговорни хора и ние искаме да помогнем на колкото можем повече деца да станат такива. Дори и да прозвучи като клише, ние вярваме, че образованието наистина променя животи към по-добро и за нас е радост, че сме част от ученето на децата.

Защото началото на пътя на едно дете не бива да определя докъде ще стигне то.

КАКВО ПРАВИМ

Повечето от децата, с които се срещаме не са лишени от способности, лишени са от възможности. Имат нужда от добри примери, които да ги насочват, за да изградят качества като екипност, търпение, увереност, постоянство и аналитичност, които не са заложили в учебната програма. Имат нужда и да изградят ясна картина за това какво могат да направят с живота си и как да стигнат дотам.

Работим с деца и ги насърчаваме да са отговорни към себе си и към заобикалящия ги свят, да развият силните си страни, да се чувстват значими, да бъдат даващи, успешни и щастливи.

Изграждаме знания чрез изследвания, анализи и проучвания в сферата на образованието, нагласите и благополучието на децата, които провеждаме в България и чужбина.

Споделяме знания и опит с училища, родители и учители, като работим заедно за благополучието на децата.

Нашият екип

Ива Бонева
Изпълнителен директор

Антония Смокова-Токич
Ръководител обучения

Бияна Попова
Финансов и административен мениджър

Виктория Троянова
Специалист образователни методологии и развитие,
Психолог

Деница Давидкова
Изграждане и развитие на общности, Училищна медиация

Десислава Колева-Станисловски
Специалист обучение и развитие

Димитър Лазаров
Ръководител стратегии, политики и програми

Добрин Георгиев
Координатор административни процеси

Евгений Димитров
Специалист обучение и развитие

Екатерина Русева
Специалист обучение и развитие

Елисавета Тараkdжи
Специалист обучение и развитие

Елица Игнатова
Координатор програмна подкрепа

Камелия Илиева
Експерт комуникации и партньорства

Латинка Дучева
Мениджър комуникации

Лилия Аракчиева
Ръководител проект

Лилия Кръстева-Пеева
Ръководител проучвания и анализи, Мониторинг и оценка

Маргарита Аспарухова-Кандиларова
Специалист образователни методологии и развитие

Стела Петрова
Главен счетоводител

Стефан Стефанов
Ръководител проект

Стефка Чинчева
Специалист обучение и развитие, Психолог

Цветан Кадиев
Ръководител проект

Зелен образователен център ЕЛА

В края на 2019 г. ни се случи това, за което отдавна мечтаехме – да открием място, което да превърнем в приказно преживяване за деца и възрастни.

И така започнахме изграждането на образователен център в подножието на връх Звездец, в Подбалкана. Той ще бъде уникално за България място, където потопени в природата, учениците ще развиват своята креативност, увереност и аналитично мислене.

В зеления образователен център ЕЛА, учители и предприемачи ще показват на учениците как знанията от училище ще намерят приложение в професионалния им живот и ежедневиe. Центърът ще представя технологии за възобновяема енергия, начини за мирно съжителство и грижа за природата, и приложен изкуствен интелект в подкрепяща атмосфера на неформално учене. Децата ще участват в безброй работилници като дърводелство, отглеждане на пчели, програмиране, градинарство, готвене, ориентиране, механика и спорт.

Ще насърчаваме учениците да имат креативен подход към живота и грижовно отношение към всичко живо. *Центърът* ще бъде достъпен за всички деца, отчитайки техните различия.

В *Образователния център* ще развиваме и изследователска дейност и ще го превърнем в място за споделяне на добри практики между педагози. Като базова организация към *Софийския университет „Св. Климент Охридски“*, ще продължаваме да обучаваме студенти – бъдещите учители и ментори на децата, които първо изграждат представата си за уменията, които е важно един учител да развива в учениците си.

Програмата „Едно училище за всички“ и Моделът за изграждане на приобщаваща училищна среда в резюме от 2014-2020 г.:

Какво означава едно училище да бъде приобщаващо?

**AMERICA FOR
BULGARIA
FOUNDATION**

СУ „Любен Каравелов“ в Добрич става приобщаващо място, като включва преподавателите във взимането на решения и управлението на училището. Учителите и родителите от НУ „Хаджи Генчо“ в Тетевен достигат до идеята за изготвяне на „рецепти за спокоен ден“ – така гарантират, че всяко дете се чувства щастливо и в безопасност в училището.

Според екипа на СУ „Бачо Киро“ в Павликени, ключът е в ангажирането на родителите в образователния процес. В училището има ученици от 12 населени места и много родители не ходят на родителски срещи, защото не могат да си позволят пътните разноски до Павликени. Затова училището отива при родителите чрез така наречените „изнесени“ родителски срещи.

Преди три години 97 СУ „Братя Миладинови“ в София започва да предлага допълнителна подкрепа за учителите и индивидуални срещи с родителите. Рейтингът на училището се покачва, а броят на учениците се увеличава с една пета.

Моделът „Едно училище за всички“ е начин на екипна работа за управление на училищните ресурси и процеси за промяна на училищната среда; за промяна на нагласите към многообразието в класната стая и приобщаващото образование и за по-активно и пълноценно участие на всички членове на училищната общност.

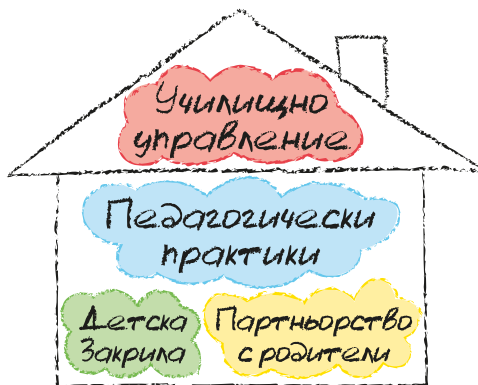

Моделът е създаден специално за българския контекст от Сдружение за споделено учене ЕЛА (преди Център за приобщаващо образование) в партньорство с пет български училища и с Вашингтонския университет, Сиатъл, САЩ. Той се основава на работата на училището като система. За да гарантира устойчивост, Моделът не дава готови отговори на въпроса „Как се изгражда приобщаваща училищна среда?“, а поставя училището в рамката на учеща организация, която сама анализира своите култура, политики, практики и прави необходимите промени в резултат от този анализ. Това е органичен подход, който се случва в училището, от самите учители и ръководство, с външна подкрепа от ЕЛА.

Не съществуват две напълно еднакви училища, но Моделът „Едно училище за всички“ дава възможност на всяко училище да се превърне в безопасна и приветлива среда за всички – ученици, учители и родители. Моделът е разработен от Сдружение за споделено учене ЕЛА с помощта на Фондация „Америка за България“ и е тестван в 15 училища в България. От 2014 г. в програмата „Едно училище за всички“ са участвали общо 376 учители, които достигат до хиляди ученици и техните семейства.”

Из статия на Фондация „Америка за България“
за Модел „Едно училище за всички“

Моделът разчита на споделеното лидерство. Прилагането му се ръководи от лидерски екип, съставен от директора, заместник-директора и ядро от педагогическия персонал. Работата на училищния екип се съсредоточава върху всички или върху част от следните ключови области на развитие на училището: (1) Училищно управление, (2) Педагогически практики, (3) Детска закрила и (4) Партньорство с родителите.

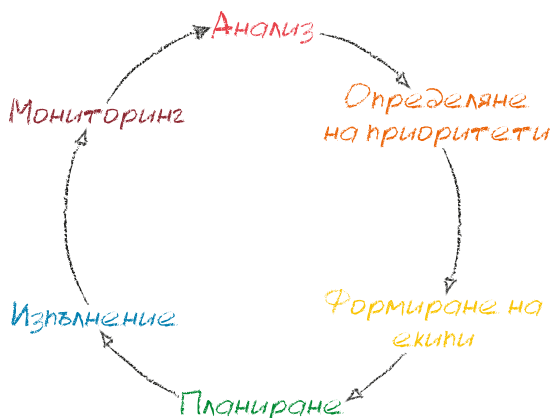
„Абсолютно точно Моделът отразява живота в едно училище. Тези четири области – това си е абсолютно реалният живот в училище и взаимоотношенията между тези четири области.“

Цитатите са от проведени през юни и юли 2018 г. фокус групи с училищата-партньори на ЕЛА, които работят по Модела

Прилагането на Модела в училищата, които са избрали да работят по него, се случва с активната подкрепа на експертите на ЕЛА, които консултират и подкрепят училищния екип по време на ключовите стъпки от прилагането на новия начин на работа:

1. Анализ на училищната среда чрез самооценка по ключови индикатори във всяка от четирите области;
2. Избор на приоритети и поставяне на конкретни и измерими цели;
3. Определяне на отговорници и формиране на екипи;
4. Създаване на план за действие с отговорници и срокове;
5. Изпълнение на плана и координация на дейностите;
6. Проследяване на напредъка (мониторинг).

„Често под приобщаващо образование се разбира интеграцията на ученици със специални образователни потребности. Едно училище е за всички само чрез цялостен подход, който разглежда нуждите на цялата училищна общност,“ казва Лилия Аракчиева, ръководител на проекта „Едно училище за всички“. В едно наистина приобщаващо училище децата получават подкрепа, за да развият способностите си и преодолеят трудностите, учителите са мотивирани и уверени, че могат да се справят с динамичните предизвикателства, а родителите са в състояние да поемат отговорност и да изпълняват своята роля в сътрудничество с училището.

„Откакто започнахме да работим по модела, моите колеги и аз комуникираме по-добре помежду си“, казва Светла Иванова, директор на СУ „Любен Каравелов“ в Добрич. „Успяхме да осигурим една по-спокойна среда за децата. Те станаха по-уверени, по-усмихнати. Ползите за родителите са, че те станаха съпричастни към всяка една инициатива, включват се активно в училищния живот, като те самите инициират различни дейности.“ Екипът на училището работи във всички области и показва как моделът може да бъде прилаган и в други училища.

Ценното на модела според директора на 97 СУ „Братя Миладинови“ в София Емилия Манолова е, че позволява на самото училище „да създава приобщаваща среда, така че в него родителите да са удовлетворени, децата да са щастливи и учителите – успешни.“

Някои резултати при училищата, които прилагат Модела:

След 2 години работа:

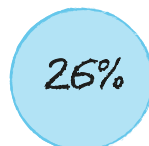
подобро разбирание в екипа за отговорността за реализиране на приобщаващото образование

повече учители интегрират мултисензорни и интерактивни методи на преподаване и изпитване

повече учители организират различни формати за всички родители

повече учители използват инструменти за своевременно идентифициране на трудности в ученето и на силните страни на учениците

След 3 години работа:

повече ученици приемат многообразието в училище

повече родители приемат многообразието в класната стая на техните деца

През 2019 г. заснехме филма „Едно училище за всички“ (кратка и пълна версия), който можете да намерите както на сайта на Сдружение ЕЛА, така и в YouTube канала на организацията ни. Режисьор на филма е Ирена Даскалова, а участниците са директори и учители, които споделят от първо лице опита си с Модела.

Ако сте готови да работите за промяна във Вашето училище и да го направите по-приобщаващо, свържете се с нас. За нас ще бъде удоволствие да Ви помогнем да извървите пътя на Вашето училище към изграждане на приобщаваща и подкрепяща среда.

Очакваме Вашите въпроси на e-mail: office@cie-bg.eu и на телефон 0898 500 848

Програма

„С поглед в бъдещето – училището има смисъл“

THE VELUX FOUNDATIONS

VILLUM FONDEN × VELUX FONDEN

Програма „С поглед в бъдещето – училището има смисъл“ (2016-2019):

- Разработва методология и инструмент за задържане на децата в училище чрез повишаване на мотивацията им за учене и придаване на практическа стойност на наученото в час.
- Представява доброволна и дългосрочна работа на деца в шести и седми клас с професионалисти от местната общност. Посещенията се провеждат заедно с учител, който преподава предмет от съответната научна област. Работата на учителя е да свърже практическите занимания с учебния материал.
- Фокусира се върху мотивацията на децата да учат и върху необходимостта по-широката общност – от родители, учители, образователни институции, местни професионалисти, да поемат споделена отговорност за прехвърляне на мост между училището и професионалния живот на децата.

Какво ни се случи през 2019 г.:

- През 2019 г. получихме подкрепата на нашия донор *Velix Дания* да включим пет нови училища в *Програмата*, възможност, която в първоначалния график не се предвиждаше, но допринесе за по-широкото тестване на методологията, която в предходните две години разработихме с партньорските училища - СУ „*Георги Бенковски*“, гр. Тетевен и СУ „*Христо Смирненски*“, гр. Брезово. Всяко от училищата, което след обстоен подбор, успя да се включи (ОУ „*Св. Паисий Хилендарски*“, с. Езерче, СУ „*Отец Паисий*“, с. Медковец, ОУ „*Н.Й.Вапцаров*“, с. Селановци, ОУ „*Васил Левски*“, гр. Белене и ОУ „*Христо Никифоров*“, гр. Ловеч.), разшири своето разбиране за нуждата на децата да учат чрез съпреживяване на реални задачи и проблеми на терен с ментор професионалист, в някоя от избраните от училищата области.
- Продължихме работа със седмокласниците, преминали през *Програмата*, за да развием в тях допълнителна мотивацията и усещането им за успех, постигнат със собствени сили. Седмокласниците разработиха собствени проекти за промяна на училищната среда, които ние финансирахме.
- Направихме пълна обиколка на България – *28 областни срещи*, които

бяха отворени за всички училища. На тези информационни срещи, представителите на училищната общност, на местната администрация и бизнеса имаха възможност да разберат повече за методологията на *Програмата*, как могат да я въведат в своите училища и каква допълнителна подкрепа могат да получат от *Сдружението*. Срещите бяха организирани със съдействието на регионалните управления по образованието и подкрепени от МОН.

- Проведохме 2 *обучения* за прилагане на програма „С поглед в бъдещето – училището има смисъл“. В него се включиха повече от 70 участници – директори, учители, ресурсни учители, педагогически съветници и психолози, представители на учебни заведения от цялата страна.

- Организирахме *летен лагер* на морето за над 130 деца от петте училища. В рамките на 6 дни, играхме много и се учихме да ни бъде добре заедно. *Проведохме много ателиета, спортни мероприятия, представления и разбира се плажувахме.*

- Като базова организация на *СУ „Климент Охридски“*, поканихме студенти от всички педагогически факултети в страната да участват в петдневно обучение, последвано от практическа работа с децата, участвали в *Програмата*, по

времена на летния им лагер. След селекция на мотивационните им писма и среща с тях, избрахме 17 студенти, които се оказаха най-слънчевите и отговорни млади колеги, които сме срещали. След обучението по първа помощ, работа по групи, управление на емоциите, въвличане на учениците в образователния процес по формата на игра и много други, те изцяло отдадоха времето и енергията си на учениците от петте населени места и превърнаха летния лагер в незабравимо преживяване за всички.

- Издадохме *наръчника „Да върнем смисъла в училище“*.
- За поредна година се проведе *инициативата за залесяване* на българската транспортно-логистично фирма *Cargo Planet* и техните партньори от *Фондация Еко-Общност*. Инициативата е под формата на междуфирмено състезание и този път участниците в мисията избраха да дарят средствата в подкрепа на провеждането на летен, обучителен лагер за учениците от *програма „Училището има смисъл“*.
- С началото на учебната 2019-2020 г. още три *нови училища влязоха в Програмата* – *5 СУ „П. Р. Славейков“*, гр. Перник, *7 СУ „Йордан Радичков“* гр. Монтана, *СУ „Димчо Дебелянов“* гр. Белене. Повече за техните успехи – в следващия доклад.

Данни от работа на терен:

68%

от професионалистите, участвали в програмата казват, че най-привлекателни за децата са възможностите да видят една професия „отвътре“, работата с ръце и опитването на нови неща

64%

от учителите са убедени, че Програмата може да голяма степен да помогне на децата да осъществят мечтите си за определена професия, като им даде повече, по-разнообразна и по-точна информация

62%

от родителите одобряват избраните професионалисти, как те работят с децата и това, че те са от местната общност

80%

от учителите, участвали в програмата, споделят, че тя е интересна и много полезна за децата

64%

от децата казват, че свързват наученото в училище с реалния живот

56%

от учителите считат, че Програмата запознава децата с това как изглежда „отвътре“ мечтаната професия

Оценка за Програмата на външен за организацията експерт след събраните данни от третата учебна година:

- *Програмата* носи и специфични образователни ползи – разширява и развива интересите на децата и им дава пряка възможност да разберат какви способности имат за дадена професия. Особено ценно в това отношение е мнението на децата, че програмата им открива повече възможности отколкото са предполагали. Много важен и необходим е и практическия начин на обучение по време на заниманията, който болезнено липсва в цялата образователна система, както и връзката между учебния материал и показаното при професионалистите. Преценката на учителите е, че това е интересното в програмата и тази връзка е естествена;
- *Програмата* допринася за връщане на смисъла в училищното образование като дава импулс за положителни промени в учебната среда, процес и във всички участници, и допринася за по-дълбоки и сериозни промени в парадигмата на училищното образование и неговите цели.

Последното заключение, което може да се направи за въздействието и ползите от програмата е, че връщайки смисъла на ученето тя постепенно създава у децата нагласа и желание да продължат да учат и извън времето си в училище, защото това е интересно и забавно. Тя им показва необходимостта и удоволствието да учат цял живот.

В подкрепа на последното Арвин Тофлър отбелязва: „Неграмотните на 21 век няма да бъдат тези, които не могат да четат и пишат, а онези, които не могат да учат, да забравят наученото и да учат отново“.

Децата – сигурни и защитени

Продължаваме да отделяме специално внимание на безопасността и закрилата на децата, като прилагаме стандартите за детска закрила на KCS във всички наши проекти и програми. Имаме готовност и мотивация да подкрепяме всички институции, работещи с и за деца да оформят нормативната си отговорност по закрила на децата посредством ефективни и приложими политики и практики.

Проект SMILE

Съфинансиран от програма
„Еразъм+“
на Европейския съюз

Scale up the Model for Inclusive Learning in Europe

Разпространение на Модела за изграждане на приобщаваща училищна среда „Едно училище за всички“ в Европа.

Моделът на ЕЛА получава и международно признание. През 2019 г. той получава финансиране чрез *Програма Еразъм+* към Европейската комисия и вече го прилагаме в още три държави – Румъния, Гърция и Португалия. Общо 9 училищни екипа ще бъдат обучени и ще прилагат *Модела* по примера на колегите си от България. Освен това, с помощта на *Еразъм+*, електронният курс на ЕЛА „*Запознаване с приобщаващото образование*“ ще бъде преведен и адаптиран на английски и достъпен безплатно за потребители в Европейския съюз.

През март 2019 г. се състоя и откриващата среща по проекта в гр. Луза, Португалия. През м. май 2019 г. проведохме обучение на своите международни партньори от Португалия, Гърция и Румъния. Акцент в обучението бе поставен върху прехвърляне на ноу-хау и иновативна практика към участващите партньори, както и върху усвояването на философията и практиката зад *Модела* и използването на неговите инструменти (*Наръчник за прилагане на модела, Инструмент за самооценка*).

Моделът „Едно училище за всички“ получава и международната награда на *Zero Project* за иновативна практика в областта на приобщаващото образование. През 2019 г. *Zero Project*, инициатива на австрийската *Фондация Essl*, отличава 86 иновативни практики и политики по целия свят в подкрепа на социалното предприемачество и хората с увреждания. Първите десет организации с отличени иновативни практики участват и в Акселератора на *Zero Project*, както и в няколко месечно обучение за изграждане на капацитет и популяризиране на дейностите им по света. *Сдружение ЕЛА* е сред тези десет отличени.

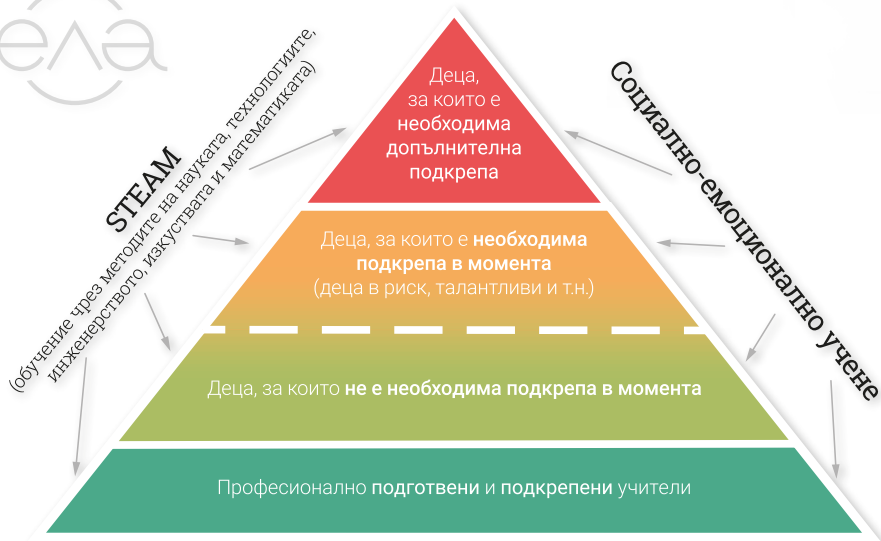
Сдружението е поканено да представи *Модела* по време на ежегодната конференция на *Zero Project 2020* във Виена, Австрия. На конференцията ежегодно присъстват над 800 души от над 90 държави, сред които са представители на бизнес организации, на правителствения и на неправителствения сектор и които подкрепят иновативни решения в помощ на хора с увреждания, като фокусът тази година е приобщаващото образование.

Професионална общност за приобщаващо образование

На 10 февруари 2017 г. *Център за приобщаващо образование* (вече *Сдружение за споделено учене ЕЛА*) инициира създаването на *Професионална общност за приобщаващо образование*. *Общността* неформално обединява хора с общи интереси и споделени ценности в сферата на приобщаващото образование. *Общността* наброява над 80 членове като директори, учители, психолози, логопеди, университетски преподаватели, ресурсни учители, училищни медиатори и др. Членовете на *Общността* се събират 3 пъти годишно на 3-дневни пленарни сесии, където обменят опит и обсъждат казуси от своята практика.

Фокус на работата на *Общността* е промяна на нагласите, усъвършенстване на законовата рамка и подпомагане на училищните практики с цел по-добро разбиране и налагане на принципите на приобщаващото образование.

Една от задачите, които сме си поставили като *Професионална общност за приобщаващо образование* е да обсъждаме и излагаме публично становища по актуални теми и въпроси, свързани с приобщаващото образование.

Училището

През 2019 г., *Общността* проведе трите си традиционни изнесени работни срещи – през февруари, юни и октомври, от които излезе с позиции за въвеждане на социално-емоционалното учене (SEL) като системен подход за развитие на социално-емоционални умения в учениците по време на тяхното обучение в училище и за промяната на пространствата за учене според съвременните тенденции и дизайн. Течащото през 2019 г. обществено обсъждане на Наредбата за физическата среда в училище, актуализира въпроса как да трансформираме вече не функционалните пространства в училище в приветливи, безопасни и най-вече подкрепящи процеса на учене пространства.

В началото на 2019 г. *ПОзаПО* избира своя нов председател с едногодишен мандат. *Ивайло Кискинов*, директор на *ОУ „Христо Ботев“*, гр. Долни Пасарел предаде щафетата на *Румяна Богданова*, директор на *ОУ „Васил Левски“*, гр. Белене.

Националната програма на AVON и ЕЛА за преодоляване на насилието

В началото на годината AVON България и Сдружение за споделено учене ЕЛА обединиха усилията в партньорска програма, чиято цел е

да реализира дейности по превенция на насилието сред младежи и ученици в гимназиална възраст. Под формата на обучение десетокласниците получават информация и дискутират върху насилието във всичките му форми и проявления. Имат възможност да се замислят за стереотипите, върху които изграждаме взаимоотношенията си. Мотивират се да използват собствените си ресурси за положителна промяна, като организират в училище собствена кампания по темата.

AVON

Разработената програма бе базирана на резултатите от проведено през февруари 2019 г. национално изследване сред ученици в X клас с основен акцент на насилието във взаимоотношенията, в семейна среда и в училище.

Резултатите от изследването сочат, че повечето десетокласници поставят училището почти наравно с улицата като място, където се случва насилие. Има и ясна тенденция на обвинение към пострадалия, че е предизвикал с нещо акта на насилие. Те имат много слабо или никакво познание на служби и услуги за подкрепа, към които да

се обърнат в случай на насилие, както и са свидетели на забележително висок процент психическо насилие.

От друга страна повечето биха споделили и реагирани, ако наблюдават или станат потърпевши в ситуация на насилие. Възприемат формите на насилие в човешките взаимоотношения като негативно явление. Забележително е доверието им към професионалисти от училище – педагогически съветници, психолог, класен ръководител, като хора, които биха потърсили за подкрепа. Значителна е и степента на доверие по същата тема спрямо техни връстници, което показва, че има смисъл да се работи за развиване на умения за подкрепа от връстници към връстници. Участвалите в проучването виждат смисъл и отчитат нужда да се говори и работи по темата в училище.

Разработената програма бе пилотирана с учениците от IX и X клас от столичните 137 СУ и 97 СУ в края на учебната година.

На 25 и 26 юни 2019 г. повече от 20 ученици от две столични училища-партньори на *Сдружението*, посветиха времето си на една изключително важна за младите хора тема – разпознаване и реакция на неприемливо поведение и насилие, възникнало във взаимоотношенията в училище, включително насочено към момичета и жени.

По време на уъркшопа те усвоиха умения за работа по темата с техни връстници, както и планираха организирането и провеждането на тематични събития, които ще предложат на своите връстници в училище през новата учебна година. Дискусиите бяха динамични, а младите хора бяха изключително активни в споделянето на мнение и поставянето на въпроси.

Vugue с техните
отзиви можете да
Vugume myk

НАЦИОНАЛНА
ПРОГРАМА ЗА
ПРЕОДОЛЯВАНЕ
НА НАСИЛИЕТО

ела AVON

До 22 ноември училища от гр. София, София област и гр. Перник, които развигват целенасочено положителните взаимоотношения сред учениците, имаха

възможност да кандидатстват за участие във Втория етап на програмата. Кандидатурите бяха разгледани от представители на Сдружение ЕЛА и AVON България.

След проведен конкурс 10 училища от гр. София, София област и гр. Перник бяха избрани да се включат във Втория етап на Националната програма на Сдружение за споделено учене ЕЛА и AVON България за преодоляване на насилието: 5 СУ „Петко Рачов Славейков“, гр. Перник, СУ „Доктор Петър Берон“, гр. Костинброд и столичните Национална финансово-стопанска гимназия, Френска езикова гимназия „Алфонс дьо Ламартин“, 51 СУ „Елисавета Багряна“, Професионална гимназия по транспорт и енергетика „Хенри Форд“, Професионална гимназия по аудио-, видео- и телекомуникация „А.С.Попов“, 28 СУ „Алеко Константинов“, 31 Средно училище за чужди езици и мениджмънт „Иван Вазов“, както и 19 СУ „Елин Пелин“.

С избраните 10 нови училища в периода ноември 2019 – февруари 2020 се провеждат занимания от екипа на Сдружение ЕЛА с един десети клас във всяко училище. На тази среща се представя програмата, както се предлага на учениците да създават активен екип от връстници, с които да организират своя училищна кампания по темата.

Конференция „Приобщаващо образование“ 2019

За седми пореден път се проведе *международният форум*, който обединява на едно място специалисти, експерти и практики от всички сфери на приобщаващото образование, за да обменят идеи и да споделят опит, приложим от техните колеги.

Фокусът на тазгодишната конференция беше социално-емоционалното учене (SEL) като системен подход за развитие на социално-емоционални умения на учениците. Фокусирайки се изцяло върху STEM компонента (STEM е акроним от първите букви на английските думи за наука (science), технология (technology), инженерство (engineering) и математика (maths), забравяме SEL компонента, без който натрупаните знания остават неизползваеми. Събитието акцентира на търсенето на пресечна точка между академичните и социалните умения, което е постоянен процес на изследване на потребностите на децата във всеки един етап от развитието им.

Освен представяне на международния опит по темата, конференцията предостави възможност за дискусии, паралелни уъркшопи, обмяна на опит и контакти между участниците. За първи път го направихме гвудневен и извън София, което ни позволи да упражним социално-емоционалното учене на място и да експериментираме с повишаване на собствените си умения и адаптивност към средата.

Още снимки от конференцията може да видите **myk**

Конференция „Приобщаващи образователни практики“ 2019

Национална конференция „Приобщаващи образователни практики“ се състои отново през 2019 г., но този път в Пловдив.

Събитието събра над 120 учители, специалисти и директори от цялата страна, пред които техни колеги представиха 41 образователни практики етапите – детска градина, начален, прогимназиален и гимназиален етап.

Успешните практики бяха представени в три тематични области: игри и дейности за развиване на емоционални компетентности и социални умения у учениците, практики за диференцирано преподаване, успешна работа в екип.

Може да почерпите опит от **представените практики** на приобщци.се

Bugeo om събитуемо можете га Bugume myk

Национална конференция
„Приобщаващи образователни практики
в училище и детската градина“ 2019

AMERICA FOR BULGARIA FOUNDATION

ЦЕНТЪР ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Национална кампания „Дни на приобщаването 2019“

През 2019 г. беше четвъртото поредно издание на кампанията *Дни на приобщаването*, като този път се проведе под мотото „Айде да сме по-добри!“

Тази година в центъра на нашето внимание бяха децата и отношенията между тях. Национално-представителното изследване на благополучието сред седмокласниците, което направихме през 2018 година, ни показва доста притеснителната статистика, че 44.7% от седмокласниците не вярват, че техните съученици са добри хора.

С тазгодишната кампания ги предизвикахме да бъдат по-добри един към друг. Основното послание на инициативата е да търсим доброто, защото то е навсякъде около нас, стига само да имаме очи да го видим.

Наша съмишленици в тази задача са влогърите от *Айде БГ*, с които решихме да предизвикаме децата да търсят и споделят добрите неща, които се случват в училище и да разкажат защо техните съученици са добри хора.

10 от най-вълнуващите истории бяха разказани в специално видео в канала на *Айде БГ*, а петима от изпратилите се срещнаха с тях ексклузивно в началото на юни.

Видео от кампанията можете да видите **myk**

Национален конкурс „Ученици в действие“

Конкурсът „Ученици в действие“ е част от програма „Училището има смисъл“ и беше замислен като още една провокация към децата да иницират проекти за промяна на училищната среда, използвайки ресурси от тяхната общност.

Участниците не получиха финансова подкрепа за реализирането на техните проекти, защото тъкмо това беше целта, да я потърсят и получат сами, влагайки цялото си въображение и ентузиазъм. Най-успешните проекти получиха парични награди и можеха сами да решат какво да направят с тях.

Конкурсът стартира малко преди Коледа на 2018 г., а резултатите видяхме до пролетната ваканция. Трябва да признаем, че екипът ни беше силно изненадан и истински впечатлен от успешно реализираните проекти. Получихме невероятни разкази за процеса на осъществяване на проектите и резултатите от тях - 25 училища от 33, които бяха заявили участие, успяха да завършат проектите си навреме. Всички те бяха доволни от свършеното, бяха намерили много нови приятели и подкрепа извън училището и запланували нови инициативи. И независимо, че наградите бяха само 5, всички бяха победители, защото резултатът от техния труд се виждаше.

Заради огромния интерес и успех, направихме второ издание на конкурса и очакваме резултатите в началото на 2020 г.

Можете да видите победителите в конкурса [myk](#)

ОУ „Д-р Петър Берон“, гр. Момчилград – „В топлината презръдка на книгите“

VII СУ „Йордан Радичков“, гр. Монтана – „Изграждане на кабинет по биология“

Кръгла маса „Две години приобщаващо образование в университета“

На 10 май 2019 г. в Пловдив, се проведе *кръгла маса*, на тема „Повече от 2 години приобщаващо образование в университета – предизвикателства и постижения“.

Дискусията събра преподаватели от педагогически специалности и факултети от всички университети в страната, представители на МОН, на Професионалната общност за приобщаващо образование, учители и директори на училища, представители на неправителствени организации.

Като най-важна за форума се очерта потребността от професионална подготовка на бъдещите учители, за да се чувстват подкрепени и способни да преподават качествено на всяко дете и без да срещат ограничения пред себе си спрямо неговите образователни потребности, етнос, икономически статус и т.н.

Обсъден бе и профилът на Приобщаващия учител, изведен от Европейска агенция за специални потребности и приобщаващо образование.

Експертите от *Сдружение за споделено учене ЕЛА* (тогава *Център за приобщаващо образование*) представиха резултатите от онлайн проучване на мнението на учители и директори за това какви знания и умения имат и какво им липсва за работа с различieto.

Видео от събитието можете да видите **myk**

Представени бяха ресурси, които могат да бъдат използвани от университетите при подготовка на студенти, включително и на онлайн курс „*Запознаване с приобщаващото образование*“.

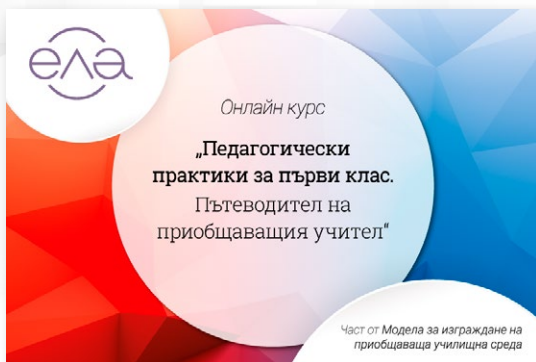

Онлайн курсове

През 2019 г. създадохме цели три нови *онлайн обучения*:

„Педагогически практики за първи клас.
Пътеводител на приобщаващия учител.“

Курсът има за цел да подкрепи учителите, в мисията им да научат учениците си да четат, пишат и смятат, да ги мотивират да учат, да им помагат да растат уверени в способностите си, да се чувстват част от общност, която ги приема и подкрепя. Много често това изисква изминаването на дълъг път и не е трудно човек да се изгуби или забави по него.

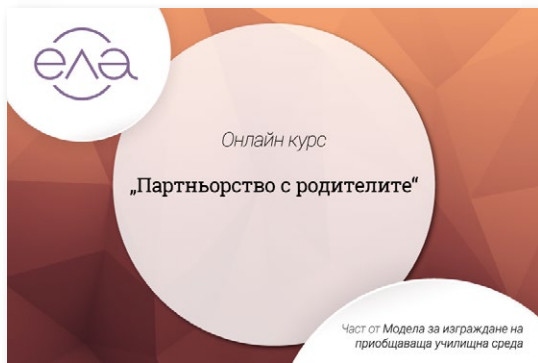

„Преподаване с разбиране.
Как да подкрепим учениците в прогимназиален етап“

Целта на този курс е да подкрепи учителите, които работят с ученици в т.нар. „трудна“ възраст – годините между 11 и 14. Началото на пети клас бележи важен момент от развитието на детето и е свързан с много промени, които са особено осезаеми в периода на прогимназиалния етап. Младият човек постепенно започва да навлиза в света на възрастните, без непременно да има емоционалната подготовка за това. В училище среща нови предизвикателства, за които му е необходимо да си изработи нови механизми за справяне, да намери нови инструменти, да свикне с непознатото темпо, да отговори на новите очаквания.

„Партньорство с родителите“

и принципи, следването на които биха могли да улеснят ежедневната работа с родителите.

Електронният ни курс „Запознаване с приобщаващото образование“ продължава да представлява интерес за учители и специалисти. До края на 2019 г. общо 2659 души са се записали за него.

Трите нови курса, както и всички останали са достъпни на новата **обучителна платформа на Сдружението:**

e-learn.ela-bg.eu

The banner features a dark purple background with various icons representing education and technology: a smartphone, a laptop, a mouse, a notebook, a pen, a coffee cup, a pair of glasses, a USB drive, and a stack of papers. The 'ela' logo is in the top right corner, with the text 'СДРУЖЕНИЕ ЗА СПОДЕЛЕНО УЧЕНЕ' (ASSOCIATION FOR SHARED LEARNING) below it. A yellow box on the left contains the text: 'Нова обучителна платформа в помощ на учителите. 5 онлайн обучения. Влез и се регистрирай.' A white box in the center contains the URL 'e-learn.ela-bg.eu'.

Нова обучителна платформа в помощ на учителите.
5 онлайн обучения.
Влез и се регистрирай.

e-learn.ela-bg.eu

ela
СДРУЖЕНИЕ ЗА СПОДЕЛЕНО УЧЕНЕ

Обучения

В *Сдружение за споделено учене ЕЛА* вярваме, че за да бъдат педагогическите екипи подкрепящи, те самите трябва да бъдат подкрепени, затова провеждаме *обучения* и *менторски програми* на общообразователни и ресурсни учители, възпитатели и директори, така че да се чувстват високо квалифицирани и успешни в работата си.

Обученията, които провеждаме, покриват теми в области като училищно управление, партньорство с родители, детска закрила, педагогически практики, глобално образование и др. Тринадесет от *обучителните програми* водят до придобиването на квалификационен кредит. Провеждаме *обученията*, както в София, в офиса на *Сдружение ЕЛА*, така и по заявка на място във всяко едно училище или учебно пространство в България. Предлагаме групови отстъпки за училищни екипи.

Повече за *обученията* ни можете да научите от www.ela-bg.eu ➔ *Обучения*

Част от *обученията*, които предлагаме са:

- „Детското участие е важно“ – обучителен семинар за учители, възпитатели и педагогически съветници
- Ролята на училищното управление в процеса на изграждане на приобщаваща училищна среда. Основи на ефективното училищно управление
- Базов обучителен семинар по разработване на политика и процедури за закрила на детето в училище
- Ранно оценяване на риска от обучителни трудности в начален етап – 1-ва част. Входна карта за наблюдение на ученик в първи клас и на идеи за дейности и стратегии за подкрепа в клас.
- Глобалното гражданско образование в гражданското, здравното, интеркултурното и екологичното образование
- Ранно оценяване на риска от обучителни трудности в начален етап – 2-ра част. Карта за идентифициране на затруднения при четене, писане и математика и на идеи за дейности и стратегии за подкрепа в клас.
- Партньорството с родителите като елемент на Модела за изграждане на приобщаваща училищна среда
- Екипна работа за подкрепа за личностно развитие в детската градина и училището
- Процес на самооценяване и планиране на приоритети на училището с Инструмент за анализ на училищната среда
- Своевременно идентифициране на затруднения с ученето в началото на прогимназиален етап. Представяне на Тетражка на учителя на пети клас.
- Грижа за психичното здраве на учителите
- Група за родители „Тийнейджърът – инструкции за безопасно взаимодействие“
- Взаимоотношенията в училище – група за подкрепа
- Приобщаване в образованието и работа в мултикултурна среда
- Четири управленски рамки – в помощ на училищното ръководство

Консултации

Експертизата на *Сдружение ЕЛА* е на разположение при нужда от подкрепа, свързана с ученето на Вашето дете или подобряване на образователните процеси във Вашето училище.

Консултации на място в училище с училищния екип по заявка по различни теми, част от които са:

- Подобряване на екипна работа (или обсъждане на казус в екипа);
- Подобряване на работата в клас (превенция на проблемно поведение, организация на работа в групи, социално-емоционално учене, обсъждане на казус/и и др.)
- Подобряване на партньорство с родители.

Училищна медиация

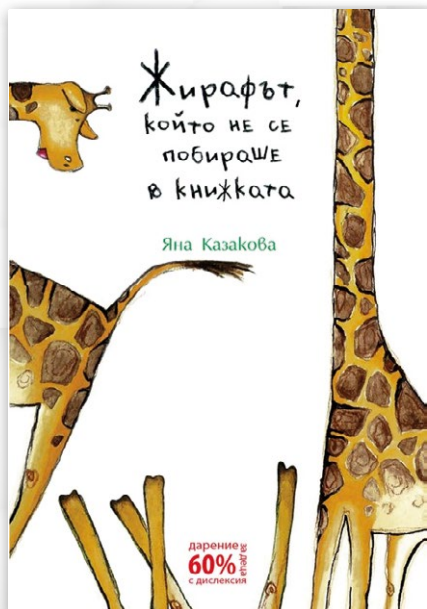
През 2019 г. все повече училища се обръщат към външен *медиатор* за решаване на училищни конфликти. *Училищната медиация* работи добре при всякакъв вид конфликти – между ученици, между колеги, между родители и учители, между ученици и учители. Успеваемостта за постигане на удовлетворяващо и за двете страни решение, по данни на медиатори, е над 80%.

Жи́рафчето Жи́вко

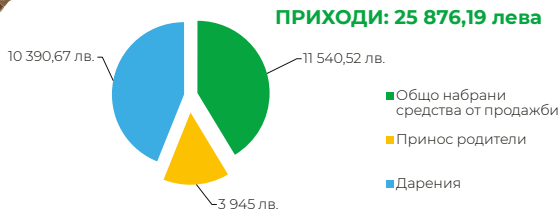
Фондонабираща кампания „Жи́рафчето Жи́вко и приятели помагат на деца със затруднения в ученето, прекарвали първите години от живота си в институции“

През 2019 г. *кампанията* продължи за девета поредна година да набира средства и да предоставя на децата със затруднения в ученето, прекарвали първите години от живота си в институции терапевтична помощ от логопед и психолог.

Жи́вко на 9 години!

от началото на кампанията до края на 2019 г.:

2 226,02 лева
неизразходвани средства

Нашият *онлайн магазин* продължи да се развива и през 2019 г. В него ще намерите играчки и пособия, развиващи уменията и въображението на децата. Нашите *кукли* и специални материали са за хубава и пълноценна игра, за по-лесно и *по-ефективно обучение*, но помагат също за провеждането на труден родителски разговор, за който имате нужда от помощник. На *Слънчица* може да откриете и много *безплатни ресурси*. Процент от стойността на всяка покупка, която направите, ще бъде дарена на *Фонд в подкрепа на деца със специални образователни потребности към Сдружение за споделено учене ЕЛА*. Фондът финансира публикации, събития, семинари и индивидуални консултации със специалисти, които помагат на децата да постигнат успехи и да живеят щастливо.

Зали пог наем

През 2019 г. успяхме да преорганизираме офиса си така, че да го превърнем в *пространство за споделено учене и работа*.

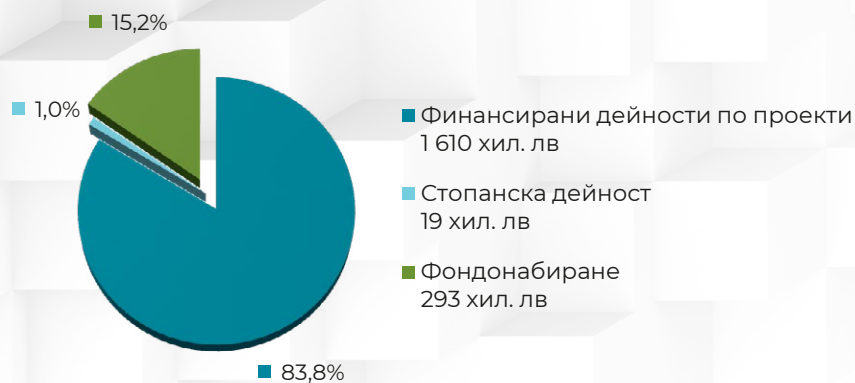

Залите, които предлагаме са в самия център на София, с удобен и бърз транспорт от всяка точка на столицата.

Финанси

Приходи

Разходи

БЛАГОДАРИМ ЗА ПОДКРЕПАТА

И накрая споделяме, някои мили моменти от обратните връзки от Конференция „Приобщаващо образование“ 2019:

- *Продължавайте да вдъхновявате и мотивирате нас, студентите, че има и различни, забавни и привличащи интереса на учениците методи и практики за интеракции с учениците.*
- *Дерзайте! Училището за родители, направено от Вас, ще бъде най-доброто!*
- *Сдружение ЕЛА – бъдете като елата – вечни, издръжливи и красиви.*
- *Да бъдете здрави! Да имате търпение в работата си с нас тъй като често изпускаме срокове и е нужно да ни напомняте.*
- *Независимо от трудностите, които срещата на „пътя“ на „образованието“, продължавайте да давате надежда, че най-доброто тепърва предстои и то зависи от нас самите!*
- *Продължавайте да мотивирате и вдъхновявате! Раздаваме се, че сме част от вашето семейство!*

0898 500 848

02 870 20 63

office@cie-bg.eu

www.ela-bg.eu

www.s-misal.eu

priobshti.se

slanchica.com

